

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ДРУГОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
АРТЕМЕНКО ІГОР АНАТОЛІЙОВИЧ
УХВАЛА

12 листопада 2020 р.

Київ

94570/18-20

Член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Артеменко Ігор Анатолійович, здійснивши попередню перевірку скарги Рубан Вікторії Анатоліївни стосовно судді Держинського районного суду міста Харкова Цвіри Діани Миколаївни,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 24 квітня 2018 року за вх. № 3310/0/20-18 надійшла скарга Рубан В.А. від 28 березня 2015 року, надіслана Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на підставі пункту 31 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» на дії судді Держинського районного суду міста Харкова Цвіри Д.М. під час розгляду справи № 638/7614/13-к за позовом

до
; третя особа: Шоста Харківська державна нотаріальна контора державний нотаріус про визнання спадкоємцями, виділення майна в натурі та звернення стягнення.

Автор скарги зазначає, що суддя Цвіра Д.М. постановила 25 листопада 2015 року ухвалу, якою залишила без розгляду її позовну заяву з підстав, передбачених пунктом 3 частини першої статті 207 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України). Скаржник стверджує, що суддя знала про те, що позивача не було повідомлено про два засідання поспіль, не дивлячись на вказаний факт, постановила незаконну ухвалу, якою відмовила у доступі до правосуддя.

Незаконність судового рішення, ухваленого суддею Цвірою Д.М., підтверджується судом апеляційної інстанції, який скасував його.

З огляду на викладене скаржник просив притягнути суддю Держинського районного суду міста Харкова Цвіру Д.М. до дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу матеріалу між членами Вищої ради правосуддя від 24 квітня 2018 року вказану скаргу передано члену Вищої ради правосуддя Мамонтовій І.Ю. для проведення попередньої перевірки.

У зв'язку з закінченням повноважень члена Вищої ради правосуддя Мамонтової І.Ю. проведено 7 травня 2019 року повторний автоматизований розподіл, відповідно до якого вказану скаргу передано мені для попередньої перевірки.

Статтею 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» визначений порядок попередньої перевірки дисциплінарної скарги та встановлено, що член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач), зокрема, вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону.

За результатами вивчення та перевірки скарги Рубан В.А. встановлено таке.

У провадженні судді Держинського районного суду міста Харкова Цвіри Д.М. перебувала справа № 638/7614/13-к за позовом
до _____, третя особа: Шоста Харківська державна
нотаріальна контора державний нотаріус _____
про визнання спадкоємцями, виділення майна в натурі та
звернення стягнення.

У процесі розгляду справи 25 листопада 2015 року суддею постановлено ухвалу, якою позов залишено без розгляду.

Мотивуючи своє рішення суд вказав, що в судові засідання, призначені на 9, 27 жовтня 2015 року, 25 листопада 2015 року, позивач не з'явився, про час та місце розгляду справи була повідомлена вчасно та належним чином, про що свідчать повідомлення про вручення поштового відправлення, поважні причини неявки не повідомила.

Відповідно до вимог пункту третього частини першої статті 207 ЦПК України суд постановляє ухвалу про залишення заяви без розгляду, якщо належним чином повідомлений позивач повторно не з'явився в судові засідання без поважних причин або повторно не повідомив про причини неявки.

Не погоджуючись з таким судовим рішенням, представник _____ –
), оскаржила його до суду апеляційної інстанції.

Ухвалою апеляційного суду Харківської області від 23 лютого 2016 року апеляційну скаргу задоволено. Ухвалу Держинського районного суду міста Харкова від 25 листопада 2015 року скасовано, а справу направлено до того ж суду першої інстанції для продовження розгляду.

Скасовуючи ухвалу суду першої інстанції, апеляційний суд вказав, що висновок суду про повторну неявку позивача не відповідає фактичним обставинам справи, оскільки матеріали справи не містять доказів щодо належного повідомлення про виклик у судові засідання на 9 та 25 жовтня 2015 року, тому у суду не було законних підстав для застосування положень пункту 3 частини першої статті 207 ЦПК України про залишення позовної заяви без розгляду.

Таким чином, доводам скаржника була надана оцінка судом апеляційної інстанції.

Щодо твердження скаржника про допущення суддею Цвірою Д.М. незаконної відмови у доступі до правосуддя, слід зазначити таке.

Відповідно до частини першої статті 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судами.

Виключно законами України визначаються судоустрій та судочинство. Порядок здійснення правосуддя регламентується відповідним процесуальним законодавством України. Процесуальні акти і дії суддів, які стосуються вирішення питань підвідомчості судам спорів, порушення і відкриття справ, підготовки їх до розгляду, судовий розгляд справ у першій інстанції, в касаційному і наглядовому порядку та прийняття у них судових рішень належать до сфери правосуддя і можуть бути оскаржені лише в судовому порядку відповідно до процесуального законодавства України.

Позасудовий порядок оскарження актів і дій суддів, які стосуються здійснення правосуддя, неможливий (рішення Конституційного Суду України від 23 травня 2001 року № 6-рп/2001).

Перевіркою також було встановлено, що ухвалою Держинського районного суду міста Харкова (суддя Цвіри Д.М.) від 20 лютого 2017 року позов залишено без розгляду за клопотанням представника відповідача

Як убачається з тексту вказаної ухвали в судові засідання, призначені на 18 серпня 2016 року, 17 жовтня 2016 року, 20 січня 2017 року, 20 лютого 2017 року позивач не з'явилась, про час та місце розгляду справи була повідомлена вчасно та належним чином, про причини неявки суду не повідомила. За вказаних обставин суд дійшов висновку, що клопотання представника відповідача про залишення позову без розгляду підлягає задоволенню.

Згідно з частиною третьою статті 93 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (чинного на момент подання скарги) скарга (заява) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, подається у письмовій формі та повинна містити, зокрема, конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного правопорушення, що відповідно до частини першої статті 92 цього Закону може бути підставою дисциплінарної відповідальності судді.

Положення аналогічного змісту містить і стаття 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в чинній редакції.

Разом з тим, під час попередньої перевірки встановлено, що у скарзі Рубан В.А. не наведено конкретних відомостей про наявність у поведінці судді Держинського районного суду міста Харкова Цвіри Д.М. ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» може бути підставою для дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до частини другої статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (чинного на момент розгляду справи) скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли порушення допущено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків.

Не може вважатися умисним порушенням норм права чи неналежним ставленням судді до службових обов'язків тлумачення закону та позиція судді щодо обґрунтування ухваленого ним судового рішення, навіть якщо така позиція визнана судами вищої інстанції помилковою.

З приводу доводів скажника про безпідставне затягування та невжиття заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого законом, необхідно вказати таке.

Відповідно до пункту першого частини сьомої статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя зобов'язаний своєчасно, справедливо та безсторонньо розглядати і вирішувати судові справи відповідно до закону з дотриманням засад і правил судочинства.

З урахуванням практики Європейського суду з прав людини розумність тривалості провадження повинна бути оцінена в світлі обставин справи та з огляду на такі критерії: правову та фактичну складність справи; поведінку заявника, а також інших осіб, які беруть участь у справі, інших учасників судового процесу; поведінку органів державної влади (насамперед суду); характер процесу та його значення для заявника (справи «Федіна проти України» від 2 вересня 2010 року, «Смірнова проти України» від 8 листопада 2005 року, «Матіка проти Румунії» від 2 листопада 2006 року, «Літоселітіс проти Греції» від 5 лютого 2004 року).

Важливим елементом для встановлення Вищою радою правосуддя відомостей про ознаки дисциплінарного проступку є очевидна безпідставність недотримання строків розгляду заяви. Сам лише факт недотримання строку, встановленого законом для розгляду заяви, не може автоматично вказувати на наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді.

Згідно з пунктом 2 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скажнику, якщо вона не містить відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді.

З огляду на викладене скаргу Рубан В.А. слід залишити без розгляду та повернути скажнику.

Керуючись статтями 43, 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя,

ухвалив:

скаргу Рубан Вікторії Анатоліївни стосовно судді Держинського районного суду міста Харкова Цвіри Діани Миколаївни залишити без розгляду та повернути скажнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Другої Дисциплінарної
палати Вищої ради правосуддя**

І.А. Артеменко